

Kierunki zmian w normalizacji betonu – analiza wymagań nowej serii PN-EN 206 (arkusze 1 i 2) : 2026 – 09

Maciej GRUSZCZYŃSKI

Stowarzyszenie Producentów Betonu Towarowego w Polsce

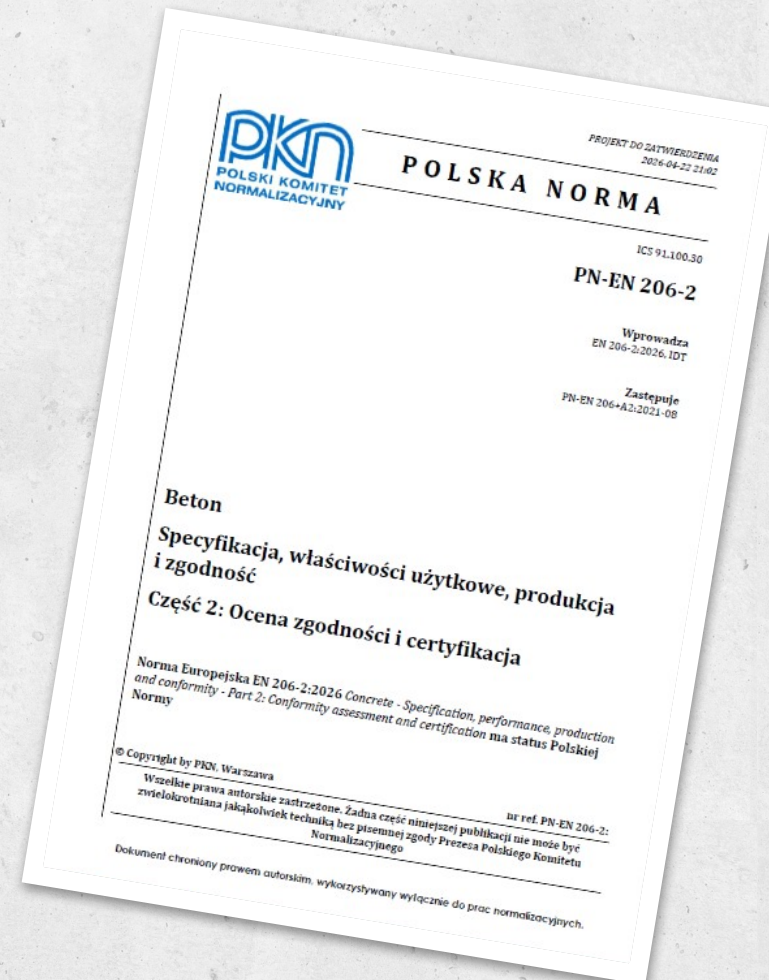
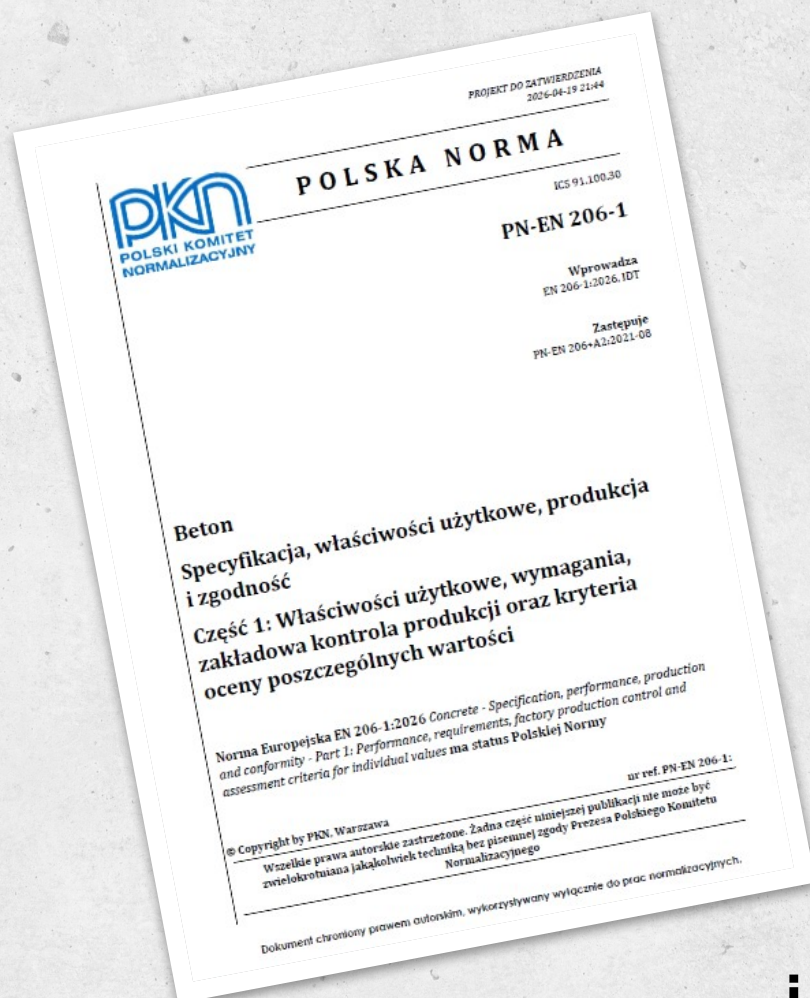
gruszczyński@spbt.pl

Agenda

1. Ewolucja normalizacji i nowa architektura (Arkusze 1 i 2).
2. Filozofia CEN: Norma jako "rama" i rola Załączników Krajowych.
3. PN-EN 206-1: Trwałość, Ekologia (GWR) i Cyrkularność.
4. PN-EN 206-2: Zasada neutralności i ocena zgodności na budowie.
5. Aspekt prawny: Rok na wdrożenie (KDWU a wycofana norma).
6. Podsumowanie i wyzwania dla rynku.

15 września 2026 r.

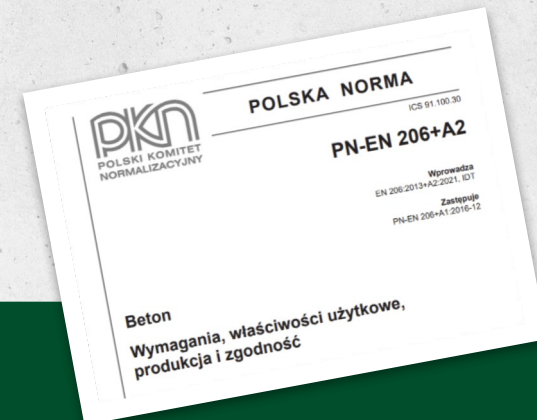
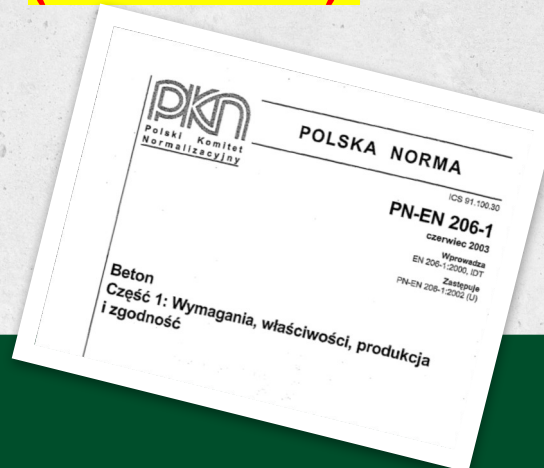
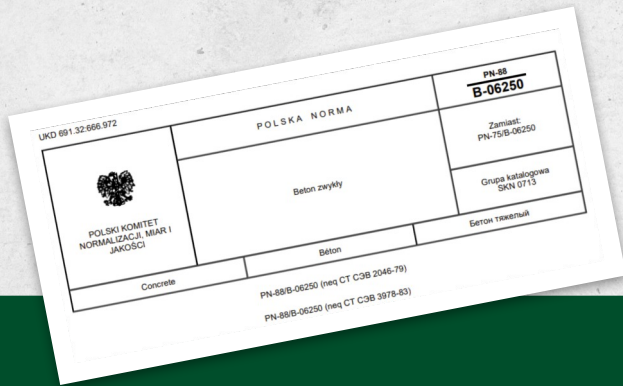

**Publikacja przez PKN norm PN-EN 206-1:2026-09
i PN-EN 206-2:2026-09 wraz z załącznikami krajowymi.**

Ewolucja i nowa architektura normy

- **Do 2003 r.:** dyrektywne podejście, konkretne rozwiązania, brak elastyczności
- **Od 2003 r.:** Nowe podejście do trwałości, oparte m.in. na minimalnych wymaganiach dotyczących składu mieszanki betonowej.
- **2026 r. – Dekompozycja i podejście właściwościowe:**
 - **PN-EN 206-1:** Właściwości użytkowe, wymagania, ZKP (dla Producenta).
 - **PN-EN 206-2:** Ocena zgodności i certyfikacja (dla Nadzoru i Odbiorcy).
 - **PN-EN 206-3:** Geotechnika **(PROJEKT)**

Filozofia CEN

Norma europejska to jedynie "rama" i zbiór możliwości.

Kluczowa zasada: Bez Załączników Krajowych normy PN-EN 206:2026-09 są dokumentami martwymi.

Krajowe "wypełnienie":

➤ Do PN-EN 206-1:

- **NA:** Normatywne postanowienia krajowe.
- **NB:** Kruszywa z recyklingu.
- **NC i ND:** Badanie odporności na cykliczne zamrażanie -odmrażanie (w tym w roztworze soli odładzających).
- **NE:** Wartości graniczne składu betonu.
- **NF:** Wymagania uzupełniające.

➤ Do PN-EN 206-2:

- **NA:** Procedury i kryteria oceny zgodności dla strony 2 i 3.

PN-EN 206-1:2026-09 – Trwałość: Koncepcja ERC a polska droga

Koncepcja europejska (ERC - Exposure Resistance Classes): czyli klasyfikacja betonu pod względem właściwości trwałościowych, potwierdzonych wynikami badań przy użyciu referencyjnej metody badawczej i kryteriów dla niej określonych, w normie wprowadzającej lub przepisach krajowych.

Klasy odporności na środowisko (ERC) powinny być stosowane do klasyfikowania betonu pod względem odporności na korozję spowodowaną **karbonatyzacją (XRC)** lub **chlorkami (XRDS)** oraz wywołaną przez **zamrażanie / rozmrażanie (XRF)**.

3.1.1

spoiwo

Cement, kombinacja cementów lub kombinacja cementu(ów) i dodatków.

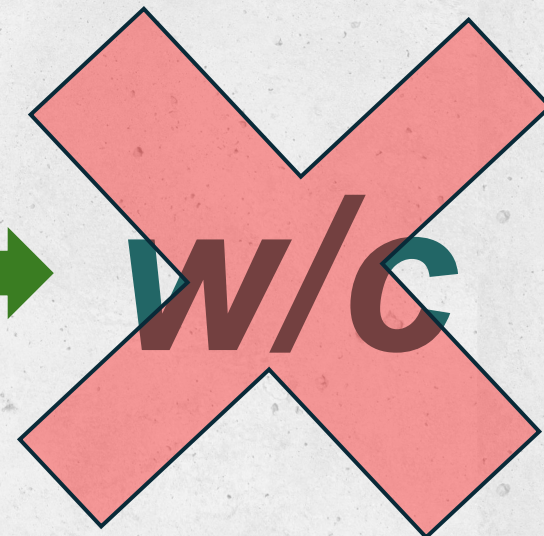
3.3.17

stosunek woda/spoiwo

w/b

Stosunek masy *efektywnej zawartości* wody do *efektywnej zawartości* spoiwa w mieszance betonowej.

	n or attack	
	X0	XC 1
Maximum w/b	-	
Minimum strength class		

PN-EN 206-1:2026-09 – Trwałość: Koncepcja ERC a polska droga

Koncepcja europejska (ERC)

Stan obecny w Polsce: Świadome odroczenie wdrożenia.

- *Powód:* Brak długoterminowych doświadczeń stosowania nowych **cementów niskoklinkierowych** i **nowych dodatków** (w aspekcie karbonatyzacji i mrozoodporności).

Sprawdzone rozwiązania (tu i teraz):

- **Załącznik NE:** Wartości graniczne składu betonu.
- **Załączniki NC i ND:** procedury badania odporności na zamrażanie rozmrażanie (w tym w obecności soli odladzających), odporność na penetrację wody (PN-EN 12390-8).

EN 206-100 Beton

Część 100: Specyfikacja, kryteria zgodności i zalecenia dotyczące stosowania.

Tablica NE.1 – Zalecane wartości graniczne dotyczące składu oraz właściwości betonu (1 z 2)

Brak zagrożenia agresją środowiska lub zagrożenia korozją	Klasy ekspozycji																						
	Korozja spowodowana karbonatyzacją									Korozja spowodowana chloridami				Agresja spowodowana zamrażaniem-rozmrażaniem				Środowiska agresywne chemicznie			Agresja wywołana ścieraniem		
	X0	XC1	XC2	XC3	XC4	XS1	XS2	XS3	XD1	XD2	XD3	XF1	XF2	XF3	XF4	XA1	XA2	XA3	XM1	XM2	XM3		
Maksymalne w/b ^a	-	0.70	0.65	0.60	0.55	0.50	0.45	0.45	0.55	0.50	0.45	0.55	0.55	0.50	0.45	0.55	0.50	0.45	0.55	0.50	0.45		
Minimalna klasa wytrzymałości	C8/10	C16/20	C16/20	C20/25	C25/30	C30/37	C35/45	C35/45	C30/37	C30/37	C35/45	C30/37	C35/30	C30/37	C30/37	C30/37	C30/37	C35/45	C30/37	C30/37	C35/45		
Minimalna zawartość cementu ^a [kg/m ³]	-	260	280	280	300	300	320	340	300	320	320	300	300	320	340	300	320	360	300	300	320		
Minimalna zawartość CEM I lub CEM II/A przy stosowaniu dodatku mineralnego [kg/m ³]	-	250	260	260	280	280	300	310	280	300	300	280	-	-	-	280	300	330	280	280	300		
Minimalna zawartość powietrza [%]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Inne wymagania	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	F ^d	F ^d	F ^d	F ^{sd} /6	-	-	-	-	-	-		
																	Cement odporny na siarczany ^a			Mie wartość deklarowana ^{a,b}			
																	dla 2/8			dla 2/8			
																	Mie s25, dla 8/16			Mie s20, dla 8/16			
																	Mie s20			Mie s15			

PN-EN 206-1 – Ekologia i Cyrkularność

Klasyfikacja GWR (Global Warming Potential):

Klasy emisji CO₂ dla betonu określają poziom redukcji śladu węglowego w porównaniu z betonem referencyjnym wykonanym na cemencie CEM I, przy zachowaniu tych samych właściwości użytkowych. Klasyfikacja opiera się na stosunku emisji CO₂ ocenianego betonu do emisji betonu referencyjnego i jest wyrażana za pomocą klas GWR. Obliczenia wykonuje się zgodnie z normami EN 15804 i EN 16757, uwzględniając potencjał tworzenia efektu cieplarnianego (GWP) dla etapów A1-A3, obejmujących surowce, transport i produkcję.

krajowy cement referencyjny

cement do obliczenia wartości emisji CO₂ w betonie referencyjnym o **wartości 710 kg CO₂ eq** [netto]

krajowy beton referencyjny

beton, którego skład oraz składniki są takie same jak w betonie ocenianym, z wyjątkiem składnika, jakim jest cement; cement w krajowym betonie referencyjnym w odniesieniu do emisji CO₂ jest krajowym cementem referencyjnym.

Klasy redukcji	Wartość X
GW _R 0	$X < 10$
GW _R 1	$10 \leq X$
GW _R 2	$20 \leq X$
GW _R 3	$30 \leq X$
GW _R 4	$40 \leq X$
GW _R 5	$50 \leq X$
GW _R 6	$60 \leq X$
GW _R 7	$70 \leq X$
GW _R 8	$80 \leq X$
GW _R 9	$90 \leq X$
UWAGA	Ujemne wartości X klasyfikuje się jako GW _R 0

PN-EN 206-1 – Ekologia i Cyrkularność

Kruszywa z recyklingu (RCA) – Załącznik NB:

- Znaczne zwiększenie dopuszczalnych limitów zastąpienia.
- Nawet do 100% dla kruszyw grubych Typu A+ w łagodnych klasach ekspozycji.

Tablica NB.1 – Maksymalny procent zastąpienia kruszyw (% , ułamek masowy)

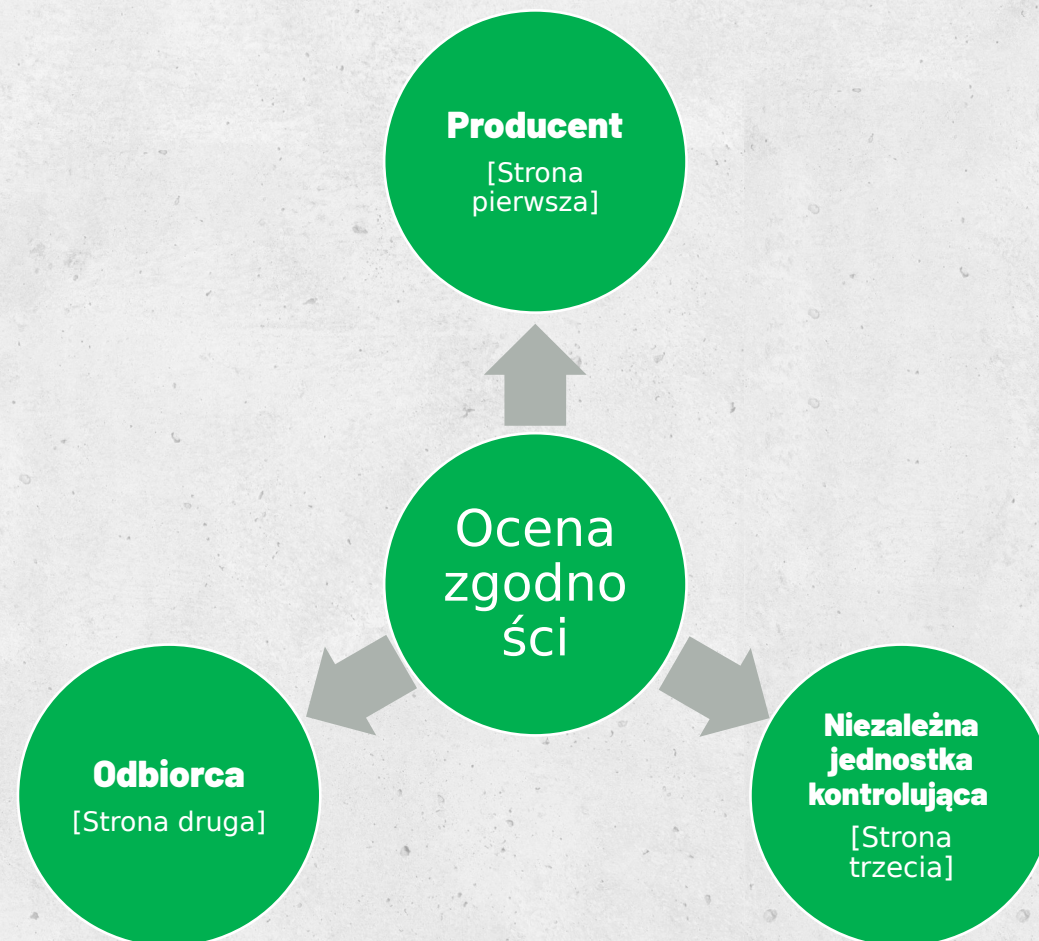
Typ kruszywa z recyklingu	Klasy ekspozycji ^c					
	X0	XC1, XC2	XC3	XC4	XF1, XA1, XD1	Wszystkie pozostałe klasy ekspozycji ^a
Kruszywo drobne (<i>Rc90, Rcu95, Rb10-, Ra1-, FL2-, XRg1-</i>)	50 %	30 %	20 %	0 %	0 %	0 %
Kruszywo grube Typ A+ (<i>Rc90, Rcu95, Rb10-, Ra1-, FL2-, XRg1-</i>)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	0 %
Kruszywo grube Typ A: (<i>Rc90, Rcu95, Rb10-, Ra1-, FL2-, XRg1-</i>)	100 %	70 %	50 %	30 %	30 %	0 %
Kruszywo grube Typ B ^b : (<i>Rc50, Rcu70, Rb30-, Ra5-, FL2-, XRg2-</i>)	50 %	20 %	0 %	0 %	0 %	0 %
^a Kruszywa z recyklingu typu A znanego pochodzenia można stosować do klas ekspozycji, na które zaprojektowano beton pierwotny, przy czym maksymalny procent zastąpienia wynosi 30 %. ^b Nie zaleca się stosowania kruszyw z recyklingu typu B do betonu o klasach wytrzymałości na ściskanie > C30/37. ^c Wyższy stopień zastąpienia wymaga weryfikacji i udokumentowania, że właściwości betonu, zwłaszcza te związane z odpornością na oddziaływanie środowiska, są równoważne z właściwościami betonu referencyjnego zgodnie z wymaganiami dotyczącymi danej klasy ekspozycji.						

Zasada neutralności

Te same wymagania techniczne niezależnie od tego, kto dokonuje oceny zgodności (Producent, Odbiorca, Nadzór).

Celem zasady neutralności jest zapewnienie, aby norma umożliwiała ocenę zgodności z wymaganiami niezależnie od tego, kto ją przeprowadza.

Zasada neutralności

- **Nowa rzeczywistość:** Pełnoprawna ocena zgodności dla strony drugiej i trzeciej.
- **Załącznik krajowy NA do PN-EN 206-2:**
Wprowadza dedykowaną procedurę i kryteria (Tablica NA.1) dostosowane do małej liczby próbek na budowie.

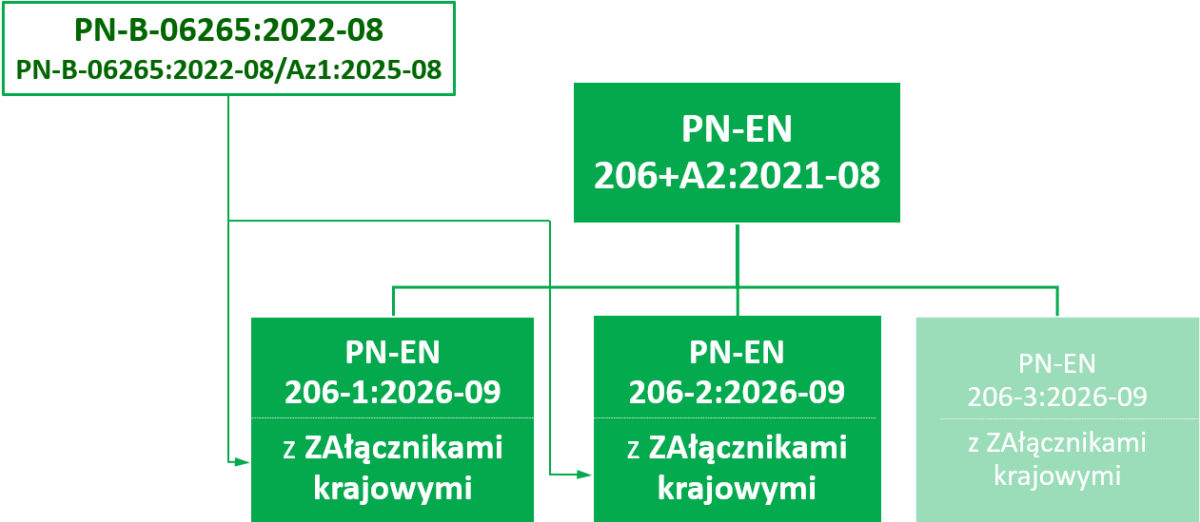
Załącznik krajowy NA
(normatywny)
Ocena zgodności oraz
kryteria oceny wytrzymałości
na ściskanie dla stron innych
niż producent

Tablica NA.1 — Kryteria zgodności dotyczące wytrzymałości na ściskanie

Liczba n wyników badań wytrzymałości na ściskanie	Kryterium dla średniej			
	Średnia z n wyników (f_{sd})			
	N/mm ²			
	klasa wytrzymałości C8/10	klasa wytrzymałości C12/15	klasa wytrzymałości C16/20	inne klasy wytrzymałości
1	kryterium dla średniej nie stosuje się			
2 do 4	$\geq f_{\text{sk}} + 0.3$	$\geq f_{\text{sk}} + 0.5$	$\geq f_{\text{sk}} + 0.8$	$\geq f_{\text{sk}} + 1$
5 do 6	$\geq f_{\text{sk}} + 0.5$	$\geq f_{\text{sk}} + 1$	$\geq f_{\text{sk}} + 1.5$	$\geq f_{\text{sk}} + 2$
7 do 9	$\geq f_{\text{sk}} + 0.8$	$\geq f_{\text{sk}} + 1.5$	$\geq f_{\text{sk}} + 2.3$	$\geq f_{\text{sk}} + 3$
≥ 10	$\geq f_{\text{sk}} + 1$	$\geq f_{\text{sk}} + 2$	$\geq f_{\text{sk}} + 3$	$\geq f_{\text{sk}} + 4$

Kluczowe różnice normy wycofane vs aktualne

Obszar	Stary pakiet	Nowy pakiet
Wymagania dla betonu	PN-EN 206+A2 + PN-B-06265	PN-EN 206-1
ZKP	głównie PN-EN 206+A2	PN-EN 206-1
Ocena zgodności	PN-EN 206+A2 + uzupełnienie krajowe	PN-EN 206-2
Certyfikacja	w strukturze dotychczasowych dokumentów	wyodrębniona w PN-EN 206-2
Postanowienia krajowe	odrębna PN-B-06265 i Az1	załączniki krajowe do części 1 i 2

Podsumowanie

Dla Producenta: Czas na aktualizację ZKP, wdrożenie nowych klas GWR i wykorzystanie potencjału nowych niskoklinkierowych cementów, dodatków i kruszyw z recyklingu (Załącznik NB).

Dla Odbiorcy/Nadzoru: Konieczność precyzyjnego ustalania podstawy normowej przed kontrolą. Stosowanie nowych zasad oceny zgodności.

Wspólny cel: Płynne i bezbłędne przejście na nowy pakiet norm.

Dziękuję za uwagę

gruszczynski@spbt.pl

KONFERENCJA 2026
ZIELONA REWOLUCJA W TECHNOLOGII BETONU

STOWARZYSZENIE
PRODUCENTÓW
CHEMII BUDOWLANEJ

SPChB

